

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ: СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІЇ

Потоцька О.А., Побережна Н.М.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

В умовах сьогодення, стратегічний розвиток підприємства [1], і в першу чергу, розвиток його виробничого потенціалу [2] залежить від трудових ресурсів підприємства, ефективність використання яких визначається продуктивністю праці, основні функції якої можна визначити як:

організаційну функцію, що полягає в перерозподілі ресурсів виробництва таким чином, що ресурси, продуктивність яких вища, заміщують ресурси з низькою продуктивністю (можна оцінити конкурентоспроможність продукції підприємства, виявити фактори збільшення прибутку та мінімізації витрат);

економічну функцію, яка визначає можливість використання продуктивності праці як показника, на основі якого формують конкурентоспроможність підприємства, оцінюють виробничі пріоритети та визначають способи ефективного перерозподілу ресурсів;

управлінську функцію, що виражається у використанні показника продуктивності керівниками при прийнятті рішень щодо ефективного використання ресурсів підприємства (один з основних індикаторів при використанні методу управління витратами директ-костинг);

соціальну функцію, що виявляється в можливості сформувати оптимальні пропорції зайнятості населення, виявити обмеження в певних сферах щодо зайнятості (є предметом у індивідуальних та колективних трудових договорах і є базою для розрахунку прожиткового мінімуму громадян);

розподільчу функцію, яка полягає в тому, що, як правило, орієнтуючись на показник продуктивності праці, інвестори визначають напрями вкладення свого капіталу (забезпечує оптимальність розподілу праці та визначає пріоритетні напрями зростання її продуктивності);

стимулюючу функцію, що виражається у визначенні способів мотивації праці на підставі показника її продуктивності (є основою для визначення мінімального окладу на підприємстві, критерієм для виплати премій залежно від внеску кожного працівника та ланкою, яка пов'язує витрати праці з її результатами) [3, с 24–25].

Література:

1. Побережний Р.О. Алгоритмічна модель формування стратегічного профілю розвитку машинобудівного підприємства: практичний аспект / Р.О. Побережний // Бізнес Інформ = Business Inform. – 2015. – № 3 (446). – С. 83-92.
2. Побережна Н. М. Стратегії управління ефективністю виробничого потенціалу промислового підприємства / Н. М. Побережна // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2012. – № 25. – С. 87-93..
3. Притула Л. А. Продуктивність праці і методи її підвищення на промислових підприємствах: дис. ...канд. екон. наук : 08.00.04 / Людмила Анатоліївна Притула; КПУ; наук. кер. Семенов А. Г. – Запоріжжя : [б. в.], 2017. – 222 с.